

Arrest

nr. 343 486 van 25 maart 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat E. VAN DER HAERT
Louizalaan 54 / 3e verd.
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, op 10 november 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 23 oktober 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 2 februari 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 februari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat Z. DE BLENDE *loco* advocaat E. VAN DER HAERT.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, komt volgens haar verklaringen België binnen op 11 maart 2022 en verzoekt diezelfde dag een eerste keer om internationale bescherming. Dit verzoek werd afgesloten omdat verzoekster terugkeerde naar Moldavië.

1.2. Verzoekster komt België opnieuw binnen op 2 februari 2024 en verzoekt op 5 februari 2024 een tweede keer om internationale bescherming. Op 23 oktober 2025 beslist de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) tot de kennelijke ongegrondheid van het verzoek en wordt internationale bescherming geweigerd. Dit is de thans bestreden beslissing, die op 28 oktober 2025 aangetekend ter kennis van verzoekster wordt gebracht, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

U verklaarde de Moldavische nationaliteit te bezitten, van Roma origine, en te zijn geboren op 4 december 1985 in Soroca. U woonde sinds uw 19 jaar in Otaci, Moldavië.

U verklaarde dat uw ex-partner u bedreigde en uw kinderen wou afnemen. U verliet Moldavië in 2018 en diende een verzoek tot internationale bescherming in bij de Franse asielautoriteiten. U kreeg een negatieve beslissing van de Franse asielautoriteiten. Daarna ging u naar Duitsland waar u ook een verzoek tot internationale bescherming indiende, maar u deed afstand van uw verzoek. Vervolgens kwam u naar België en diende hier een eerste verzoek om internationale bescherming in op 11 maart 2022. U wachtte de procedure echter niet af en keerde terug naar Moldavië. Op 9 mei 2022 verklaarde de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk. In 2022 keerde u terug naar Moldavië aangezien uw ex-partner aangaf dat hij geen problemen meer zou veroorzaken voor u. Op de plaats waar u woonde in Moldavië hoorde u enige periode erna de bommen inslaan naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne. De man waarmee u trouwde in december 2023, V. D., werd kort na jullie huwelijk gemobiliseerd. Er zouden ook andere personen in uw regio zijn gemobiliseerd en u vreest dat ze ook uw familie zouden kunnen mobiliseren.

U vertrok rond december 2023 uit Moldavië samen met uw vier minderjarige kinderen. U reisde via Nederland naar België waar u aankwam op 2 februari 2024. Op 5 februari 2024 diende u een tweede verzoek tot internationale bescherming in bij de Belgische asielautoriteiten. Op 21 maart 2025 werd uw tweede verzoek om internationale bescherming formeel ontvankelijk verklaard.

Ter staving van uw relaas legde u volgend document neer: uw originele paspoort, de originele paspoorten van uw kinderen en uw originele huwelijksakte.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Bij KB van 12 mei 2024 werd Moldavië vastgesteld als veilig land van herkomst.

Het feit dat u afkomstig bent uit een veilig land van herkomst, rechtvaardigde dat er een versnelde procedure werd toegepast bij de behandeling van uw verzoek.

Na onderzoek van uw verklaringen en alle elementen in uw administratieve dossier dient vastgesteld te worden dat uw verzoek om internationale bescherming kennelijk ongegrond is.

*Er dient te worden vastgesteld dat **uw vrees dat u of uw familieleden zullen worden opgeroepen om voor het Moldavische leger te vechten uitsluitend gebaseerd is op veronderstellingen** van uw kant, die door geen enkel objectief element worden gestaafd.*

U verstrekt geen enkel element, namelijk oproeping, mobilisatiebevel, enzovoort, waaruit blijkt dat u persoonlijk of uw kinderen zouden kunnen worden opgeroepen als reservist in het Moldavische leger.

*Het Commissariaat-generaal wijst erop dat **het niet de taak van de asielinstanties is om in abstracto, op louter hypothetische basis te beslissen**: de verzoeker moet in concreto bewijzen dat hij persoonlijk een gegronde vrees voor vervolging koestert of een reëel risico op ernstige schade loopt, of dat hij behoort tot een groep die volgens de beschikbare informatie over zijn land systematisch wordt blootgesteld aan dergelijke vervolging of schade.*

Merk bovendien op dat er momenteel geen algemene of gedeeltelijke mobilisatie van militaire reservisten in Moldavië plaatsvindt. Hoewel geruchten over een mobilisatie van reservisten daadwerkelijk over het hele land worden verspreid, lijken deze geruchten ongegrond te zijn.

U haalde aan dat iedereen in uw regio werd gemobiliseerd, maar echter kon u geen enkele naam noemen (CGVS, p. 5). Daarnaast zou uw man zijn gemobiliseerd voor de oorlog, maar hij zou in tegenstelling tot u en uw kinderen ook beschikken over de Oekraïense nationaliteit (CGVS, p. 5).

Bijgevolg kan de vrees dat u of uw kinderen als reservist in het Moldavische leger zullen worden opgeroepen, door het Commissariaat-generaal niet als gegrond worden beschouwd.

*U haalde tevens aan **problemen te kennen in Moldavië als Roma**. De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022** (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_de_roma-minderheid_20220304.pdf) en de **COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025** (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_algemene_situatie_20250106.pdf)) toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Romakinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol.*

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd.

De Moldavische wetgeving voldoet grotendeels aan het EU-acquis wat betreft non-discriminatie en gelijkheid. Haatmisdrijven zijn opgenomen als strafbaar feit in de Strafwet. Wetswijzigingen in de Strafwet en het wetboek inzake overtredingen, goedgekeurd in mei 2022, zorgen ervoor dat aanzetten tot discriminatie en geweld, geïnspireerd door haat, strafbaar zijn. Verder zijn er strengere straffen voor misdrijven die zijn ingegeven door vooroordelen of stereotypes over ras, kleur, etnie, nationale origine, sociale achtergrond, staatsburgerschap, enzovoort. Sinds april 2022 is haatspraak opgenomen in de Strafwet. De Interethnic Relations Agency (IRA) is bevoegd voor de bevordering van relaties met nationale minderheden en maakt deel uit van een nationale strategie ter versterking van interetnische relaties voor de periode 2017-2027. Sinds 2020 heeft de eerste minister een adviseur over mensenrechten en interetnische relaties. Tijdens een bezoek van de Raad van Europa in september 2022 bekleedt een Roma-vertegenwoordiger deze functie. Sinds februari 2023 is de functie opnieuw vacant. De Moldavische autoriteiten hebben sinds 2011 verschillende nationale programma's met bijbehorend actieplan voor de integratie van Roma goedgekeurd. In augustus 2022 keuren de autoriteiten een nieuw programma goed ter ondersteuning van de Roma-bevolking voor de periode 2022-2025. Hiermee willen de autoriteiten ervoor zorgen dat Roma beter kunnen deelnemen aan het sociale en politieke leven in Moldavië. Een van de positiefste verwezenlijkingen van deze actieplannen, volgens het adviescomité van de Raad van Europa, is de introductie van Roma-bemiddelaars. Zij werken samen met de lokale autoriteiten, onderwijs- en gezondheidsinstellingen om de integratie van de Roma-gemeenschap te bevorderen. Daarnaast bestaat er het National Human Rights Action Plan 2018-2022 met een hoofdstuk gewijd aan Roma met het oog op het garanderen van alle rechten zonder discriminatie. De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. De Equality Council is bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. De Europese Commissie (EC) stelt ook vooruitgang vast wat betreft de inclusie van Roma, met name dankzij het programma ter ondersteuning van Roma voor de periode 2022-2025.

De Peoples Advocate of ombudspersoon kan een rechtszaak starten voor het Grondwettelijk Hof en de reguliere rechtbanken alsook kan de ombudsdienst ambtshalve een onderzoek starten. Het adviescomité van de Raad van Europa wijst op de belangrijke rol van de Equality Council en de People's Advocate in de strijd tegen discriminatie. Beide diensten dragen bij tot het garanderen van gelijkheid en het respecteren van de mensenrechten van etnische minderheden.

Discriminatie van Roma op de arbeidsmarkt blijft een probleem. De beperkte participatie van Roma op de formele arbeidsmarkt is echter ook het gevolg van een lage scholingsgraad. Roma zijn eerder werkzaam in de informele economie en doen seizoensarbeid (net zoals een aanzienlijk deel van de niet Roma-bevolking in Moldavië). Hoewel slechts een beperkt aantal Roma recht heeft op socialezekerheidsuitkeringen, is dit voornamelijk het gevolg van langdurige werkloosheid in combinatie met een meerderheid van de

Roma-gemeenschap die niet officieel is tewerkgesteld. Roma-gezinnen, inclusief deze met gezinsleden met een handicap, ontvangen sociale bijstand. Kinderbijslag is voor Roma een belangrijke bron van inkomsten.

Kort voor de coronapandemie stelt de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, voornamelijk in het basisonderwijs. Dat is grotendeels te danken aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Wat betreft de toegang tot onderwijs, dient te worden opgemerkt dat lager onderwijs gratis is en onderwijs in het algemeen is verplicht tot de negende graad (15-16 jaar). Toch ligt het inschrijvingspercentage van Roma-kinderen op alle niveaus van het onderwijs lager dan bij niet-Roma-kinderen. Factoren als armoede, gebrek aan vervoer naar school vanuit afgelegen rurale gebieden, de ongeschooldheid van de ouders en culturele gebruiken binnen de Roma-gemeenschap (bv. het mindere belang dat gehecht wordt aan onderwijs, kindhuwelijken bij meisjes, de impact van migratie) liggen aan de basis van dit verschil.

Sinds 2015 bestaat er een wet inzake huisvesting die Roma erkent als een van de begunstigden van sociale huisvesting. De European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) rapporteert in 2018 dat de implementatie van deze wet te wensen overlaat ten gevolge van een significant tekort aan financiële middelen. De toegang tot adequate huisvesting is niet enkel een probleem voor Roma. Er is een algemeen tekort is aan sociale huisvesting, voornamelijk op het platteland, en een beperkte toegang tot stromend water en riolering.

Het gezondheidssysteem in Moldavië streeft ernaar toegankelijk te zijn voor iedereen. Verschillende soorten zorg zijn gratis ongeacht of iemand een ziektekostenverzekering heeft of niet. Dat gaat over de eerstelijns- en spoedzorg en behandelingen voor tuberculose, aids en kanker. Mensen met een arbeidscontract en zelfstandigen hebben via hun sociale bijdragen een ziektekostenverzekering. Andere personen wiens ziektekosten automatisch worden gedekt zijn kinderen, studenten, zwangere vrouwen (inclusief postnatale zorg), moeders van minstens vier kinderen, mensen met een handicap, gepensioneerden, geregistreerde werklozen, mensen die sociale bijstand krijgen en mensen die onder de armoedegrens leven. Wat betreft Roma, rapporteert het USDOS dat er vaak onvoldoende plaatsen zijn waar Roma terecht kunnen voor dringende medische hulp in de buurt van hun afgelegen vestigingen. Verder stelt het USDOS dat gezondheidswerkers Roma ongelijk of willekeurig behandelen. De East Europe Foundation (EEF) concludeert dat informele betalingen in ruil voor medische diensten (ook een probleem voor niet-Roma) de voornaamste hindernis vormen om medische hulp te zoeken. Een bijkomend obstakel voor Roma is een gebrek aan vertrouwen in artsen en angst voor de houding van een arts tegenover Roma.

Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van hun sociaaleconomische levensomstandigheden en betere toegang tot huisvesting en gezondheidszorg niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in zeer uitzonderlijke omstandigheden.

U verklaarde dat u als Roma in Moldavië gediscrimineerd werd aangezien u niet werd aangenomen voor een job (CGVS, p. 6). Echter blijkt dat u tot drie jaar voor uw persoonlijk onderhoud op het CGVS nog werkzaam was als poetsvrouw in Moldavië (CGVS, p. 4). Bijgevolg is er geen sprake van systematisch en ingrijpende discriminatie die uw fundamentele mensenrechten aantast. Verder verwees u louter naar algemene informatie of de algemene situatie van Roma (CGVS, p. 6). U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

Uit hetgeen voorafgaat wordt u de internationale bescherming geweigerd. U heeft met name geen substantiële redenen opgegeven om uw land van herkomst in uw specifieke omstandigheden niet te beschouwen als een veilig land van herkomst ten aanzien van de vraag of u voor erkenning als persoon die internationale bescherming geniet in aanmerking komt. Het feit dat u afkomstig bent uit een veilig land van herkomst staat vast. Rekening houdende met de procedurele waarborgen die gepaard gaan met de aanwijzing van een land als veilig land van herkomst en de evaluatie die voorafgaat aan deze aanwijzing, beschouw ik uw verzoek om internationale bescherming als kennelijk ongegrond, in toepassing van artikel 57/6/1, § 2 van de Vreemdelingenwet.

De door u neergelegde documenten slaagden er niet in bovenstaande beoordeling te wijzigen. Uw paspoort en het paspoort van uw kinderen tonen louter uw en uw kinderen hun identiteit en herkomst aan, die in deze beslissing niet wordt betwist. Uw huwelijksakte toont louter aan dat u getrouwd bent met V. op 18 december 2023, hetgeen evenmin wordt betwijfeld.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

*Bovendien beschouw ik uw verzoek om internationale bescherming als kennelijk ongegrond in toepassing van artikel 57/6/1, § 2 van de Vreemdelingenwet.
(...)"*

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

2.1.1. In een enig middel beroept verzoekster zich op de schending van artikel 1, A, (2), van het Internationaal Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Verdrag van Genève), van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van de artikelen 4 en 20 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2011/95/EU), van de artikelen 48, 48/2, 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van het algemeen beginsel van voorzichtigheid en van "het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, van redelijkheid en zorgvuldigheid".

In een eerste middelonderdeel gaat verzoekster in op de vluchtelingenstatus. Vooreerst hekelte verzoekster de inhoud van de bestreden beslissing en in het bijzonder dat de verwerende partij meent dat geen geloof kan worden gehecht aan haar kwetsbare situatie in haar land van herkomst. Ten eerste gaat zij in op haar individueel profiel. Concreet benadrukt zij, onder verwijzing naar haar verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal), het feit dat zij onopgeleid en ongeletterd is en dat zij niet over een sociaal ondersteunend netwerk beschikt in haar land van herkomst. Verder stelt zij dat zij afkomstig is uit Otaci, één van de armste gebieden van Moldavië. Zij voegt hieraan toe, ditmaal onder verwijzing naar algemene informatie, dat er aldaar ongeveer negenhonderd Roma-families zijn, waarvan er meer dan honderdtwintig als sociaal kwetsbaar worden beschouwd, alsook dat dit een regio is met beperkte economische kansen en een hoge mate van sociale uitsluiting. Tevens wijst zij op haar verklaring dat het huis dat zij hadden in Soroca vernield is en zij nergens anders een plaats om te wonen hebben, waardoor de minimale houvast die zij had inmiddels volledig verdwenen is. Zij besluit dat al deze elementen zorgen dat zij geen middelen heeft om haarzelf of haar kinderen te beschermen bij een eventuele terugkeer naar Moldavië.

Ten tweede focust verzoekster op haar financiële situatie. Zij meent dat de verwerende partij niet kan stellen dat er geen sprake is van een precair financieel profiel door haar eerdere tewerkstelling als poetsvrouw in Moldavië, gezien de verwerende partij naliet een aanvullend onderzoek te voeren naar de omstandigheden van deze tewerkstelling. Zij citeert vervolgens een passage uit de bestreden beslissing inzake de algemene

situatie van Roma in Moldavië, waarna zij stelt dat hieruit volgt dat haar vroegere tewerkstelling als poetsvrouw niet wegneemt dat zij economisch kwetsbaar is, aangezien het een informele baan betrof zonder sociale zekerheid, met weinig inkomsten en binnen een context van structurele discriminatie op de arbeidsmarkt. Daarnaast meent verzoekster dat haar financiële situatie verder wordt bemoeilijkt door haar persoonlijke omstandigheden. Zij verduidelijkt in deze dat zij verklaarde dat haar ex-partner haar en haar kinderen bedreigde, waardoor zij alleen kwam te staan in haar opvoeding van de drie kinderen die zij heeft met haar ex-partner en dat ook haar huidige partner financieel niet bijdraagt, aangezien hij is gemobiliseerd door het Oekraïense leger. Zij besluit dat zij dan ook alleen voor de opvoeding en financiële ondersteuning van haar kinderen staat en dit zonder netwerk of alternatieve bron van inkomsten. Verzoekster besluit dat zij bij terugkeer in een precare financiële situatie zal terechtkomen, dat deze niet adequaat weerspiegeld wordt in de bestreden beslissing en dat de verwerende partij geen aanvullend onderzoek deed naar haar persoonlijke omstandigheden.

Ten derde focust verzoekster op haar Roma-etniciteit en de situatie van de Roma in Moldavië. Te dezen betoogt zij dat het gestelde van de verwerende partij dat de Moldavische overheid geen repressief beleid voert tegenover de Roma en dat de bestaande discriminatie geen vervolging uitmaakt in theorie en volgens de wetgeving klopt, maar dat uit onafhankelijke en recente bronnen blijkt dat het wettelijk beschermingskader niet effectief wordt toegepast en dat de Roma-gemeenschap in de praktijk structureel wordt uitgesloten van onderwijs, gezondheidszorg, sociale bescherming en werkgelegenheid. Onder verwijzing naar algemene informatie stelt zij dat Roma-kinderen in Moldavië één van de meest gemarginaliseerde groepen blijven met een bijzonder hoge schooluitval en beperkte toegang tot sociale diensten, dat Roma-organisaties het overheidsbeleid als ontoereikend en vooral symbolisch omschrijven en stellen dat lokale initiatieven nauwelijks middelen of opvolging krijgen en dat de stappen die de Moldavische overheid nam ter ondersteuning van de integratie van de Roma-gemeenschap in de samenleving tekortkomingen vertoont. Zij vervolgt dat het racisme ten aanzien van de Roma-gemeenschap niet enkel beperkt is tot onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting, maar ook betrekking heeft op hun recht beroep te doen op beschermende instanties van de politie en het juridisch stelsel. Bovendien oppert zij dat de instanties die zouden instaan voor de bestrijding van racisme en discriminatie in Moldavië ondergefinancierd worden en niet over bindende beslissingsbevoegdheid beschikken. Zij citeert ook ter staving van dit betoog uit algemene informatie. Zij besluit dat deze factoren, samen met de algemene sociale en economische kwetsbaarheid van de Roma, maken dat leden van deze gemeenschap, en in het bijzonder vrouwen en kinderen, in Moldavië minder toegang hebben tot politie, justitie en andere formele beschermingsmechanismen, wat hun risico op discriminatie en andere negatieve gevolgen nog vergroot. Ook voegt verzoekster nog toe dat haar persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal slechts zevenendertig minuten duurde, hetgeen duidelijk onvoldoende is om haar persoonlijke situatie op concrete wijze te onderzoeken, alsook dat zij duidelijk heeft gezegd dat zij Roma was en dat de verwerende partij desondanks geen enkele vraag stelde over haar vrees en de moeilijkheden die zij zou ondervinden in geval van terugkeer omwille van haar etnische herkomst.

Ten vierde benadrukt verzoekster dat zij moeder is van minderjarige kinderen, waarvan drie meisjes. Zij meent dat dit haar kwetsbaarheid, zowel op socio-economisch vlak als in termen van bescherming van haar kinderen, in aanzienlijke mate vergroot. Onder verwijzing naar algemene informatie, verduidelijkt zij dat jonge meisjes en vrouwen uit de Roma-gemeenschap in Moldavië vaker het slachtoffer zijn van seksueel en gender-gerelateerd geweld en (gedwongen) (kind)huwelijken. Luidens het verzoekschrift zijn verzoekster en haar gezin afkomstig uit het noorden van Moldavië en woonachtig binnen de Roma-gemeenschap aldaar, bevindt het gezin zich in een financieel precare situatie en is haar partner opgeroepen te gaan vechten voor het Oekraïense leger, waardoor zij alleen instaat voor de bescherming van haar kinderen en tegenover eventuele externe en culturele druk. Zij citeert vervolgens uit algemene informatie waaruit blijkt dat de Moldavische autoriteiten zich internationaal uitgesproken hebben dat zij zullen werken aan het beëindigen van kindhuwelijken tegen 2030 en dat, ondanks deze beloftes, de autoriteiten de nationale wetgeving nog niet aanpasten op de manier vooropgesteld door verschillende betrokken actoren. Volgens verzoekster vergroot de eerder besproken beperkte toegang van de Roma tot de politie, justitie en andere formele beschermingsmechanismen in Moldavië het risico dat zij en haar kinderen geen bescherming zullen krijgen bij dreigend geweld of bij het voorkomen van een kindhuwelijk. Zij besluit dat deze combinatie van een socio-economische kwetsbaarheid, met culturele praktijken en ontoereikende institutionele bescherming, haar en haar gezin in een uitzonderlijk precare situatie plaatst. Verzoekster voegt hier nog aan toe dat deze kwestie helemaal niet aan bod kwam tijdens haar persoonlijk onderhoud, dat amper zevenendertig minuten duurde, en dat de verwerende partij ook nooit heeft gevraagd of zij een vrees koestert voor haar verschillende kinderen, die nochtans integraal deel uitmaken van haar verzoek om internationale bescherming.

Ten slotte hekelt verzoekster de overwegingen van de bestreden beslissing inzake haar vrees dat haar kinderen opgeroepen zullen worden om te vechten in het kader van de oorlog in Oekraïne. Zij betoogt dat, hoewel er op dit moment geen eenduidige of onafhankelijke bronnen beschikbaar zijn die bevestigen dat Moldavische burgers of hun familieleden systematisch worden opgeroepen voor het Moldavische leger, er wel aanwijzingen zijn van buitenlandse inmenging en rekruteringspogingen in de grensregio's, en dit van

Russische zijde. Zij vervolgt, onder verwijzing naar een internetartikel, dat de Moldavische overheid – volgens Reuters – in april 2022 meldde dat Russische militaire structuren pogingen ondernamen om Moldavische burgers te rekruteren voor deelname aan de oorlog in Oekraïne. Zij citeert ook nog uit een ander internetartikel, waarna zij besluit dat haar vrees bijgevolg niet als ongegrond kan worden beschouwd, zeker gelet op de instabiliteit in de regio, de verspreiding van geruchten over mobilisatie en de verhoogde kwetsbaarheid van inwoners in de noordelijke grensstreek met Oekraïne en Transnistrië.

Daarnaast geeft verzoekster een theoretische uiteenzetting inzake de samenwerkingsplicht en het voordeel van de twijfel, waarna zij besluit dat *in casu* de samenwerkingsplicht niet vervuld werd door de verwerende partij, daar het onderzoek dat gevoerd werd om haar nationaliteit te determineren niet op een serieuze wijze is gebeurd en dat het voordeel van de twijfel had moeten worden toegepast, zeker gelet op de moeilijkheden die zij ondervindt om haar nationaliteit te bewijzen door identiteitsdocumenten neer te leggen.

In een tweede middelonderdeel meent verzoekster dat haar in ondergeschikte orde de subsidiaire beschermingsstatus kan worden toegekend. Zij geeft in deze een theoretische uiteenzetting en verwijst naar haar betoog uit het eerste middelonderdeel.

2.1.2. Op basis van hetgeen voorafgaat, vraagt verzoekster de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) in hoofdorde om de bestreden beslissing te hervormen en haar de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te hervormen en haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier naar het commissariaat-generaal terug te sturen voor bijkomend onderzoek.

2.2. Stukken

2.2.1. Verzoekster voegt ter staving van haar betoog, benevens de in het verzoekschrift aangehaalde en geciteerde informatie, geen bijkomende stukken bij het voorliggende verzoekschrift.

2.2.2. Verzoekster maakt op 24 februari 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over aan de Raad, waarin zij wijst op het feit dat Moldavië niet langer is opgenomen op de lijst van veilige landen van herkomst en verwijst naar algemene informatie inzake gender-gerelateerd geweld in Moldavië en drone-aanvallen bij de grens tussen Oekraïne en Moldavië.

2.3. Beoordeling van het beroep

2.3.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoekster daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3, van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc*-onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming (HvJ 25 juli 2018, C-585/16, Alheto, punten 105 – 106).

De Uniewetgever heeft, door te bepalen dat de rechterlijke instantie die bevoegd is om uitspraak te doen op een rechtsmiddel tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming indien van toepassing “de behoefte aan internationale bescherming” van de verzoeker moet onderzoeken, met de vaststelling van artikel 46, lid 3, van de richtlijn 2013/32 deze rechterlijke instantie, indien zij van oordeel is dat zij beschikt over alle daartoe noodzakelijke feitelijke en juridische gegevens, de bevoegdheid willen verlenen om na afloop van een volledig en *ex nunc*-onderzoek – dat wil zeggen een uitputtend en geactualiseerd onderzoek van deze gegevens – een bindende uitspraak te doen over de vraag of deze verzoeker voldoet aan de voorwaarden van de richtlijn 2011/95 om internationale bescherming te krijgen (HvJ 29 juli 2019, C556/17, Torubarov, punt 65).

Artikel 46, lid 3, van de richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest, moet aldus worden uitgelegd dat de rechterlijke instantie van een lidstaat waarbij in eerste aanleg een beroep tegen een beslissing inzake een verzoek om internationale bescherming is ingediend, verplicht is zowel de elementen, feitelijk en rechtens, waarmee het orgaan dat deze beslissing heeft genomen rekening heeft gehouden of had kunnen houden, als de elementen die zich na de vaststelling van die beslissing hebben aangediend, te onderzoeken (HvJ 25 juli 2018, C 585/16, Alheto, punt 118).

De Raad kan dan ook nagaan of verzoekster al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Het verdwijnen van de wettelijke basis van de bestreden beslissing en het gegeven dat Moldavië niet langer een veilig land van herkomst is, hetgeen door verzoekster ook in haar aanvullende nota *d.d.* 24 februari 2026 werd aangehaald, verhindert de Raad niet het verzoek om internationale bescherming door middel van een volledig en *ex nunc*-onderzoek naar zowel de feitelijke als de juridische gronden te beoordelen op basis van een andere rechtsgrond, mits eerbiediging van de rechten van verdediging (zie HvJ 25 juli 2018, C 585/16, Alheto, punten 119-121, 124-127 en 130 alsook de aldaar aangehaalde rechtspraak, RvS 10 februari 2023, nr. 255.752).

In casu heeft de Raad er ter terechtzitting op gewezen dat artikel 57/6/1 van de Vreemdelingenwet, op grond waarvan volgens de eerste paragraaf het beschermingsverzoek van verzoekster volgens een versnelde procedure werd behandeld en volgens de tweede paragraaf het verzoek als kennelijk ongegrond werd beschouwd, thans niet langer van toepassing is. In het koninklijk besluit van 3 december 2025 tot uitvoering van het artikel 57/6/1, § 3, vierde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdende de vastlegging van de lijst van veilige landen van herkomst (*BS* 15 december 2025) is Moldavië immers niet meer opgenomen als zijnde een veilig land van herkomst. Ter terechtzitting werd het voornemen kenbaar gemaakt aan de aanwezige partij, verzoekster, om het beschermingsverzoek als gevolg hiervan te beoordelen in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. De aanwezige partij kreeg ter terechtzitting de mogelijkheid om hierover haar opmerkingen te formuleren en haar standpunt uiteen te zetten over zowel de feitelijke als de juridische elementen die bepalend zijn voor de uitkomst van de procedure, waarbij de advocaat van verzoekster aangaf zich te gedragen naar de wijsheid van de Raad. Te dezen stipt de Raad aan dat verzoekster in haar aanvullende nota *d.d.* 24 februari 2026 zelf wijst op het gegeven dat Moldavië thans niet langer als veilig land van herkomst wordt aangemerkt en stelt zij dat haar verzoek door de commissaris-generaal behandeld werd in een versnelde procedure en niet volledig ten gronde onderzocht werd, mede gelet op het feit dat haar persoonlijk onderhoud slechts zevenendertig minuten duurde. In zoverre hieruit kan blijken dat verzoekster aanvankelijk wel meende dat de bestreden beslissing vernietigd diende te worden en dus wel bezwaar had tegen voormelde herkwalficatie, herhaalt de Raad het voormelde waaruit blijkt dat de Raad de bevoegdheid heeft om verzoeksters verzoek om internationale bescherming, dat kennelijk ongegrond bevonden werd in een versnelde procedure op basis van artikel 57/6/1 van de Vreemdelingenwet, te beoordelen in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, in het kader van een *ex nunc*-onderzoek, gelet op het feit dat haar land van herkomst niet langer wordt aangemerkt als een veilig land van herkomst, zodat haar het concept 'veilig land van herkomst' niet meer wordt tegengeworpen, mits de rechten van verdediging en de vereisten van een effectief rechtsmiddel worden gerespecteerd. *In casu* lijkt het rechtsplegingsdossier voldoende gegevens te bevatten om tot zulke beoordeling over te gaan, met inachtneming van de rechten van verdediging. Mede gelet op hetgeen volgt, blijkt uit een lezing van de notities van haar persoonlijk onderhoud niet dat verzoekster in haar mogelijkheid om tijdens dit persoonlijk onderhoud haar problemen uiteen te zetten en elementen ter staving hiervan voorgelegd beknot zou zijn doordat zou zijn uitgegaan van het toenmalig vermoeden van bescherming in het land van herkomst. Gelet op het voorgaande en gelet op het feit dat de door verzoekster in haar aanvullende nota aangehaalde algemene informatie geen afbreuk doet aan het voorgaande en evenmin afbreuk doet aan de vaststellingen van de bestreden beslissing en dus ook op die manier niet aantoonbaar dat de beoordeling van haar verzoek om internationale bescherming in het kader van onderhavige beroepsprocedure nog gebaseerd is op het concept 'veilig land van herkomst', is het eventuele bezwaar uit haar aanvullende nota tegen deze herkwalficatie ongegrond en dient, in weerwil tot wat wordt aangevoerd, niet over te worden gegaan tot vernietiging van de bestreden beslissing. Daar de ter terechtzitting aanwezige partij de mogelijkheid had haar opmerkingen te formuleren in dit verband en toen helemaal geen bezwaar hiertegen inbracht en het eventuele bezwaar dat in dit verband zou kunnen afgeleid worden uit haar aanvullende nota niet gegrond is, werden de rechten van verdediging in deze context gerespecteerd.

2.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU, en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5, van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit, alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- "a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan."*

2.3.3. Ingevolge artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet wordt het verzoek om internationale bescherming van verzoekster in hetgeen volgt bij voorrang onderzocht in het kader van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van diezelfde wet.

De Raad dient daarbij een arrest te vellen dat op afdoende wijze gemotiveerd is en aangeeft om welke redenen verzoekster al dan niet voldoet aan de criteria, zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Gelet op het devolutieve karakter van onderhavig beroep, dient hij daarbij, zo weze herhaald, niet noodzakelijk in te gaan op alle aangevoerde argumenten.

2.3.4. Luidens artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4°, van de Vreemdelingenwet moet een verzoekschrift op straffe van nietigheid “een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen”. Onder “middel” wordt begrepen “een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing[en] overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing[en] wordt geschonden” (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798).

Verzoekster preciseert niet op welke wijze de artikelen 48 en 48/2 van de Vreemdelingenwet, dewelke overigens op louter algemene wijze bepalen welke vreemdelingen als vluchteling dan wel als persoon die in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming kunnen worden erkend, zouden (kunnen) zijn geschonden. De schending van deze artikelen wordt bijgevolg niet dienstig aangevoerd.

Aangaande verzoeksters verwijzing naar de schending van de artikelen 4 en 20 van de richtlijn 2011/95/EU, merkt de Raad op dat deze bepaling is overgenomen in de Vreemdelingenwet. Na de omzetting van een richtlijn kunnen particulieren slechts op dienstige wijze een beroep doen op de bepalingen van de richtlijn indien de nationale omzettingsmaatregelen niet correct of toereikend zijn (HvJ 4 december 1997, C-253/96 tot en met C-258/96, Kampelmann, punt 42; zie tevens: HvJ 3 december 1992, C-140/91, C-141/91, C-278/91 en C-279/91, Suffritti, punt 13, en RvS 2 april 2003, nr. 117.877). Verzoekster toont dit *in casu* evenwel niet aan. Zij kan dan ook de schending van de aangehaalde artikelen de voormelde richtlijn niet op ontvankelijke wijze aanvoeren.

Verzoekster voert de schending aan van “het algemeen beginsel van voorzichtigheid”, doch geeft niet de minste toelichting wat zij hiermee bedoelt of over de wijze waarop zij dit beginsel *in casu* geschonden acht.

Daar waar verzoekster tot slot de schending opwerpt van “het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”, wijst de Raad erop dat de beginselen van behoorlijk bestuur een veelzijdig begrip is dat meerdere beginselen in zich houdt en het de Raad onmogelijk is, en het hem evenmin toekomt, uit de loutere bewoording “het beginsel van behoorlijk bestuur” het bedoelde beginsel van behoorlijk bestuur te distilleren. Verzoekster geeft geenszins aan op welk beginsel zij doelt waar zij zich, benevens het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en eventueel “het algemeen beginsel van voorzichtigheid”, beroept op “het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”. Ook preciseert zij niet waaruit deze schending zou bestaan. Bijgevolg wordt deze schending niet op dienstige wijze uiteengezet.

2.3.5. In de mate dat verzoekster de schending van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest aanvoert, stelt de Raad vast dat de bevoegdheid van de commissaris-generaal in deze beperkt is tot het onderzoek naar de nood aan internationale bescherming in de zin van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Bovendien houdt de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel in.

2.3.6. De formele motiveringsplicht, voorgeschreven in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en in artikel 62, § 2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De motieven ten grondslag van de bestreden beslissing kunnen op eenvoudige wijze in deze beslissing worden gelezen en uit het verzoekschrift blijkt dat verzoekster deze motieven kent en aan een inhoudelijke kritiek onderwerpt. Bijgevolg is het doel van de formele motiveringsplicht *in casu* bereikt en voert zij in wezen de schending aan van de materiële motiveringsplicht.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Dit onderdeel van het enig middel zal dan ook vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

2.3.7. Over de procedurele noden in de zin van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet

De Raad wijst in deze op de inhoud van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, waaruit blijkt dat indien verzoekers om internationale bescherming blijk geven van bijzondere procedurele noden, in de zin dat zij als gevolg van hun individuele omstandigheden beperkt zijn in hun mogelijkheden om de rechten te genieten waarop zij aanspraak kunnen maken en om te voldoen aan de verplichtingen die hen worden opgelegd (*Parl.St.*, Kamer, 2016-2017, DOC 54-2548/001, p. 54), zij passende steun kunnen genieten in de loop van de procedure.

In de bestreden beslissing wordt in dit verband op goede gronden geoordeeld dat in verzoeksters hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat haar rechten werden gerespecteerd en dat zij kon voldoen aan haar verplichtingen.

Waar verzoekster in haar verzoekschrift wijst op het feit dat zij ongeschoold en ongeletterd is (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 2), bemerkt de Raad vooreerst dat verzoekster op geen enkele manier aan de hand van medische attesten aantoonbaar dat haar intellectuele capaciteiten dermate beperkt zijn dat zij niet in staat is een coherent en consistent relaas naar voor te brengen van de gebeurtenissen die de aanleiding vormden voor haar vertrek uit het land van herkomst. De Raad wijst er voorts op dat ook van een ongeschoolde en ongeletterde persoon redelijkerwijze kan worden verwacht dat hij de door hem beleefde gebeurtenissen op een coherente en consistente wijze kan uiteenzetten, zeker wat betreft de kernelementen van het asielaanvraag, gezien redelijkerwijze kan verwacht worden dat een persoon van levensbepalende ervaringen, zo zij zich in werkelijkheid voorgedaan zouden hebben, in een later stadium nog een gedetailleerde en coherente beschrijving kan geven. Bovendien formuleerde noch verzoekster, noch haar advocaat, enig bezwaar tegen het plaatsvinden van het persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal. Evenmin maakte één van hen er melding van dat van verzoekster in het kader van dit onderhoud, al dan niet omwille van voormelde reden, geen volwaardige verklaringen mochten worden verwacht. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt voorts dat dit onderhoud op normale wijze is geschied en kan geenszins worden afgeleid dat van verzoekster niet mocht worden verwacht dat zij haar voorgehouden situatie en problemen aannemelijk zou kunnen maken middels het afleggen van spontane, doorleefde, overtuigende en geloofwaardige verklaringen en door het verstrekken van een antwoord op de bij het commissariaat-generaal aan haar gestelde vragen over haar situatie en problemen.

Ook de overige in het verzoekschrift benadrukte elementen van verzoeksters individueel profiel betreffen geen elementen waaruit blijkt dat zij niet in staat zou zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

Dat verzoekster omwille van haar ongeschoold en ongeletterd zijn of omwille van een andere reden niet in staat zou zijn geweest om de procedure tot het bekomen van internationale bescherming op gedegen wijze te doorlopen, blijkt hoegenaamd niet. Bijgevolg toont verzoekster niet aan dat er steunmaatregelen hadden moeten worden genomen. Evenmin preciseert zij waaruit deze steunmaatregelen dan wel hadden moeten bestaan. Verder duidt verzoekster niet hoe dit van invloed had kunnen zijn op de behandeling van haar verzoek om internationale bescherming of de in de bestreden beslissing gedane beoordeling.

Gelet op het voorgaande, treedt de Raad de commissaris-generaal dan ook bij waar deze besluit dat in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze kan worden aangenomen dat verzoeksters rechten werden gerespecteerd en dat zij heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen in het kader van de administratieve procedure van haar beschermingsverzoek.

2.3.8. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

2.3.8.1. Verzoekster vreest bij terugkeer naar haar land van herkomst, Moldavië, vervolgd te worden. Zij wijst in deze op de discriminatie die zij als Roma in Moldavië ondergaat en uit een vrees dat haar gezin zal worden opgeroepen om te gaan vechten in de oorlog in Oekraïne.

Blijkens de bestreden beslissing oordeelt de commissaris-generaal vooreerst (i) dat haar vrees dat haar gezin zal worden opgeroepen om te gaan vechten in de oorlog in Oekraïne uitsluitend gebaseerd is op veronderstellingen en dus hypothetisch is. Verder (ii), wat betreft de discriminatie in Moldavië tegen de Roma, stelt de commissaris-generaal dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zal worden onderworpen aan discriminatie die kan worden beschouwd als vervolging in de zin van het Verdrag van Genève en dat niet blijkt dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om op te treden en bescherming te bieden. Tot slot (iii) kunnen de door verzoekster neergelegde documenten, omwille van de in de bestreden beslissing vervatte redenen, aan de voorgaande vaststellingen niets wijzigen.

In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze gemotiveerd aangaande bovenvermelde vaststellingen. De Raad stelt vast dat verzoekster er in het voorliggende verzoekschrift niet in slaagt om voormelde motieven van de bestreden beslissing te verklaren of te weerleggen. Verzoekster beperkt zich tot het volharden in haar problemen en vrees voor vervolging, het herhalen van een aantal eerder afgelegde verklaringen, het uiten van blote beweringen, het verwijzen naar algemene informatie en het tegenspreken van de bevindingen van de commissaris-generaal, waarmee zij echter deze bevindingen niet weerlegt of ontkracht en een beweerd vrees voor vervolging niet aannemelijk maakt.

2.3.8.2. Na grondige lezing van het dossier besluit de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij haar land van herkomst is ontvlucht of dat zij er niet naar zou kunnen terugkeren omwille van een gegronde vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin.

2.3.8.3. In eerste instantie treedt de Raad de commissaris-generaal bij dat verzoeksters vrees dat haar gezin zal worden opgeroepen om te gaan vechten in de oorlog in Oekraïne ongegrond is, daar deze vrees

uitsluitend gebaseerd is op haar veronderstellingen en door geen enkel objectief element wordt gestaafd en dus louter hypothetisch is. De bestreden beslissing luidt in dit verband terecht als volgt:

“U verstrekt geen enkel element, namelijk oproeping, mobilisatiebevel, enzovoort, waaruit blijkt dat u persoonlijk of uw kinderen zouden kunnen worden opgeroepen als reservist in het Moldavische leger. Het Commissariaat-generaal wijst erop dat het niet de taak van de asielinstanties is om in abstracto, op louter hypothetische basis te beslissen: de verzoeker moet in concreto bewijzen dat hij persoonlijk een gegronde vrees voor vervolging koestert of een reëel risico op ernstige schade loopt, of dat hij behoort tot een groep die volgens de beschikbare informatie over zijn land systematisch wordt blootgesteld aan dergelijke vervolging of schade.

Merk bovendien op dat er momenteel geen algemene of gedeeltelijke mobilisatie van militaire reservisten in Moldavië plaatsvindt. Hoewel geruchten over een mobilisatie van reservisten daadwerkelijk over het hele land worden verspreid, lijken deze geruchten ongegrond te zijn.

U haalde aan dat iedereen in uw regio werd gemobiliseerd, maar echter kon u geen enkele naam noemen (CGVS, p. 5). Daarnaast zou uw man zijn gemobiliseerd voor de oorlog, maar hij zou in tegenstelling tot u en uw kinderen ook beschikken over de Oekraïense nationaliteit (CGVS, p. 5).”

Deze overwegingen zijn pertinent en draagkrachtig en vinden steun in het administratief dossier.

Waar verzoekster in het verzoekschrift betoogt dat er inderdaad geen algemene informatie voorhanden is waaruit blijkt dat er sprake is van een systematische oproeping door het Moldavische leger, maar wel informatie beschikbaar is waaruit blijkt dat er buitenlandse inmenging is in Moldavië en dat er rekruteringspogingen ondernomen worden in de grensregio (door het Russische leger), merkt de Raad op dat verzoekster geen dergelijke informatie bijbrengt. Uit het door haar in het verzoekschrift in dit verband aanhaalde internetartikel van *Reuters* van 14 april 2022 blijkt dat er geruchten bestaan dat het Russische leger Moldaviërs zou rekruteren voor de oorlog in Oekraïne, dat de Moldavische autoriteiten niet kunnen bevestigen dat dergelijke geruchten gevaarlijk zijn en dat deze geruchten ook niet konden bevestigd worden door *Reuters* zelf. Bovendien merkt de Raad op dat deze geruchten voornamelijk betrekking hebben op de regio Transnistrië, een regio die gecontroleerd wordt door pro-Russische separatisten. Volgens het geciteerde internartikel van *Anadolu Agency* van 7 juni 2024 vechten er Moldaviërs mee in de oorlog langs beide zijden, maar gaat het hier om vrijwilligers en/of contractsoldaten.

2.3.8.4. Vervolgens, wat betreft de discriminatie tegen de Roma in Moldavië, oordeelt de Raad – in navolging van de verwerende partij – dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden beschouwd als) vervolging in de zin van het Verdrag van Genève en dat zij in Moldavië geen beroep zou kunnen doen op de nodige hulp of bescherming vanwege de autoriteiten.

Waar verzoekster zich beroept op de algemene situatie van de Roma in Moldavië, wijst de Raad erop dat de verwerende partij hier in de bestreden beslissing reeds de aandacht op vestigde en dat zij zelf beklemtoont dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en dat zij zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, zoals terdege blijkt uit de bij het administratief dossier gevoegde COI Focus “*Moldavië, De Roma-minderheid*” van 4 maart 2022 en COI Focus “*Moldavië – algemene situatie*” van 6 januari 2025. Verduidelijkt wordt als volgt:

*“U haalde tevens aan **problemen te kennen in Moldavië als Roma**. De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022** (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_de_roma-minderheid_20220304.pdf) en de **COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025** (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_algemene_situatie_20250106.pdf)) toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Romakinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol.*

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd.

De Moldavische wetgeving voldoet grotendeels aan het EU-acquis wat betreft non-discriminatie en gelijkheid. Haatmisdrijven zijn opgenomen als strafbaar feit in de Strafwet. Wetswijzigingen in de Strafwet en het

wetboek inzake overtredingen, goedgekeurd in mei 2022, zorgen ervoor dat aanzetten tot discriminatie en geweld, geïnspireerd door haat, strafbaar zijn. Verder zijn er strengere straffen voor misdrijven die zijn ingegeven door vooroordelen of stereotypes over ras, kleur, etnie, nationale origine, sociale achtergrond, staatsburgerschap, enzovoort. Sinds april 2022 is haatspraak opgenomen in de Strafwet. De Interethnic Relations Agency (IRA) is bevoegd voor de bevordering van relaties met nationale minderheden en maakt deel uit van een nationale strategie ter versterking van interetnische relaties voor de periode 2017-2027. Sinds 2020 heeft de eerste minister een adviseur over mensenrechten en interetnische relaties. Tijdens een bezoek van de Raad van Europa in september 2022 bekleedt een Roma-vertegenwoordiger deze functie. Sinds februari 2023 is de functie opnieuw vacant. De Moldavische autoriteiten hebben sinds 2011 verschillende nationale programma's met bijbehorend actieplan voor de integratie van Roma goedgekeurd. In augustus 2022 keuren de autoriteiten een nieuw programma goed ter ondersteuning van de Roma-bevolking voor de periode 2022-2025. Hiermee willen de autoriteiten ervoor zorgen dat Roma beter kunnen deelnemen aan het sociale en politieke leven in Moldavië. Een van de positiefste verwezenlijkingen van deze actieplannen, volgens het adviescomité van de Raad van Europa, is de introductie van Roma-bemiddelaars. Zij werken samen met de lokale autoriteiten, onderwijs- en gezondheidsinstellingen om de integratie van de Roma-gemeenschap te bevorderen. Daarnaast bestaat er het National Human Rights Action Plan 2018-2022 met een hoofdstuk gewijd aan Roma met het oog op het garanderen van alle rechten zonder discriminatie. De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. De Equality Council is bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. De Europese Commissie (EC) stelt ook vooruitgang vast wat betreft de inclusie van Roma, met name dankzij het programma ter ondersteuning van Roma voor de periode 2022-2025.

De Peoples Advocate of ombudspersoon kan een rechtszaak starten voor het Grondwettelijk Hof en de reguliere rechtbanken alsook kan de ombudsdienst ambtshalve een onderzoek starten. Het adviescomité van de Raad van Europa wijst op de belangrijke rol van de Equality Council en de People's Advocate in de strijd tegen discriminatie. Beide diensten dragen bij tot het garanderen van gelijkheid en het respecteren van de mensenrechten van etnische minderheden.

Discriminatie van Roma op de arbeidsmarkt blijft een probleem. De beperkte participatie van Roma op de formele arbeidsmarkt is echter ook het gevolg van een lage scholingsgraad. Roma zijn eerder werkzaam in de informele economie en doen seizoensarbeid (net zoals een aanzienlijk deel van de niet Roma-bevolking in Moldavië). Hoewel slechts een beperkt aantal Roma recht heeft op socialezekerheidsuitkeringen, is dit voornamelijk het gevolg van langdurige werkloosheid in combinatie met een meerderheid van de Roma-gemeenschap die niet officieel is tewerkgesteld. Roma-gezinnen, inclusief deze met gezinsleden met een handicap, ontvangen sociale bijstand. Kinderbijslag is voor Roma een belangrijke bron van inkomsten.

Kort voor de coronapandemie stelt de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, voornamelijk in het basisonderwijs. Dat is grotendeels te danken aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Wat betreft de toegang tot onderwijs, dient te worden opgemerkt dat lager onderwijs gratis is en onderwijs in het algemeen is verplicht tot de negende graad (15-16 jaar). Toch ligt het inschrijvingspercentage van Roma-kinderen op alle niveaus van het onderwijs lager dan bij niet-Roma-kinderen. Factoren als armoede, gebrek aan vervoer naar school vanuit afgelegen rurale gebieden, de ongeschooldheid van de ouders en culturele gebruiken binnen de Roma-gemeenschap (bv. het mindere belang dat gehecht wordt aan onderwijs, kindhuwelijken bij meisjes, de impact van migratie) liggen aan de basis van dit verschil.

Sinds 2015 bestaat er een wet inzake huisvesting die Roma erkent als een van de begunstigden van sociale huisvesting. De European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) rapporteert in 2018 dat de implementatie van deze wet te wensen overlaat ten gevolge van een significant tekort aan financiële middelen. De toegang tot adequate huisvesting is niet enkel een probleem voor Roma. Er is een algemeen tekort is aan sociale huisvesting, voornamelijk op het platteland, en een beperkte toegang tot stromend water en riolering.

Het gezondheidssysteem in Moldavië streeft ernaar toegankelijk te zijn voor iedereen. Verschillende soorten zorg zijn gratis ongeacht of iemand een ziektekostenverzekering heeft of niet. Dat gaat over de eerstelijns- en spoedzorg en behandelingen voor tuberculose, aids en kanker. Mensen met een arbeidscontract en zelfstandigen hebben via hun sociale bijdragen een ziektekostenverzekering. Andere personen wiens ziektekosten automatisch worden gedekt zijn kinderen, studenten, zwangere vrouwen (inclusief postnatale zorg), moeders van minstens vier kinderen, mensen met een handicap, gepensioneerden, geregistreerde werklozen, mensen die sociale bijstand krijgen en mensen die onder de armoedegrens leven. Wat betreft Roma, rapporteert het USDOS dat er vaak onvoldoende plaatsen zijn waar Roma terecht kunnen voor dringende medische hulp in de buurt van hun afgelegen vestigingen. Verder stelt het USDOS dat gezondheidswerkers Roma ongelijk of willekeurig behandelen. De East Europe Foundation (EEF) concludeert dat informele betalingen in ruil voor medische diensten (ook een probleem voor niet-Roma) de

voornaamste hindernis vormen om medische hulp te zoeken. Een bijkomend obstakel voor Roma is een gebrek aan vertrouwen in artsen en angst voor de houding van een arts tegenover Roma.

Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van hun sociaaleconomische levensomstandigheden en betere toegang tot huisvesting en gezondheidszorg niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in zeer uitzonderlijke omstandigheden.”

Door verzoekster worden geen concrete en objectieve gegevens aangebracht die hierop een ander licht werpen. De door haar in het verzoekschrift in dit verband aangehaalde informatie ligt immers in lijn met de COI Focus “Moldavië, De Roma-minderheid” van 4 maart 2022 en de COI Focus “Moldavië – algemene situatie” van 6 januari 2025, alsook met de voormelde analyse die hierop gebaseerd is. Hierin wordt immers terdege erkend dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden – onder meer op vlak van onderwijs, werk, huisvesting en gezondheidszorg – en zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, doch ook dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Verder, waar verzoekster betoogt dat het overheidsbeleid ontoereikend is, benadrukt de Raad dat de Moldavische autoriteiten zich niet inlaten met een actief repressiebeleid en dat er wel degelijk stappen worden genomen door de Moldavische autoriteiten om de Roma-bevolking beter te integreren en dat er, ondanks dat deze maatregelen nog niet volledig zijn uitgevoerd, er alsnog algemeen gezien geen sprake is van discriminatie die als vervolging kan worden aangemerkt.

Gelet op bovenstaande informatie omtrent de algemene situatie voor de Roma in Moldavië, treedt de Raad de verwerende partij bij in haar conclusie dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Daar er in Moldavië geen situatie voorhanden is die blijk geeft van een systematische vervolging van leden van de Roma-gemeenschap omwille van hun etnische origine, komt het verzoekster dan ook toe om haar vrees voor vervolging dan wel het reëel risico op ernstige schade te individualiseren en *in concreto* aan te tonen.

Bovendien blijkt uit de voorliggende algemene informatie dat de Roma-minderheid in Moldavië ook in verband met de discriminatie waaraan zij mogelijks kunnen worden onderworpen beroep kan doen op nationale bescherming in de zin van artikel 48/5, § 2, van de Vreemdelingenwet. Te dezen verduidelijkt de Raad dat uit het feit dat er in Moldavië geen sprake is van een actief repressiebeleid ten aanzien van de Roma de context schept waarbinnen de vraag naar het voorhanden zijn van nationale bescherming in hoofde van de Roma-minderheid in Moldavië dient beoordeeld te worden. Gelet op deze context kan aangenomen worden dat de Roma-minderheid algemeen gezien dezelfde toegang heeft tot bescherming vanwege de autoriteiten. Hoewel er wel sprake is van problemen die zij hierbij kunnen ondervinden, blijkt hieruit niet dat hen deze toegang algemeen gezien wordt ontzegd. Bovendien, hoewel specifieke Roma-organisaties of instanties in Moldavië mogelijks slechts beperkte bevoegdheden of budget hebben, kunnen zij leden van de Roma-gemeenschap wel ondersteunen bij het vinden van bescherming bij de autoriteiten.

Uit hetgeen hierna volgt blijkt dat verzoekster er niet in slaagt om *in concreto* aannemelijk te maken dat zij zich in geval van terugkeer naar Moldavië zal bevinden in de uitzonderlijke situatie waarin zij zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden gekwalificeerd als) vervolging in de zin van het Verdrag van Genève en evenmin om aannemelijk te maken dat zij in Moldavië geen beroep zou kunnen doen op de nodige hulp of bescherming vanwege de autoriteiten.

In de bestreden beslissing wordt in dit verband met recht het volgende geoordeeld:

“U verklaarde dat u als Roma in Moldavië gediscrimineerd werd aangezien u niet werd aangenomen voor een job (CGVS, p. 6). Echter blijkt dat u tot drie jaar voor uw persoonlijk onderhoud op het CGVS nog werkzaam was als poetsvrouw in Moldavië (CGVS, p. 4). Bijgevolg is er geen sprake van systematisch en ingrijpende discriminatie die uw fundamentele mensenrechten aantast. Verder verwees u louter naar algemene informatie of de algemene situatie van Roma (CGVS, p. 6). U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.”

In het verzoekschrift betoogt verzoekster, onder verwijzing naar algemene informatie, dat veel Roma in Moldavië enkel in de informele sector werken en dat haar baan als poetsvrouw in Moldavië een informele job was, waarmee zij weinig verdiende en geen sociale zekerheid opbouwde. Te dezen stelt de Raad vast dat verzoekster geenszins tijdens het persoonlijk onderhoud verklaarde dat dit een informele job was. Dat veel Roma in Moldavië enkel in de informele sector werk vinden, betekent niet dat zomaar kan worden aangenomen dat verzoeksters job een informele job was. Waar zij verklaart dat zij hier weinig geld mee verdiende (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 6), merkt de Raad op dat zij niet aannemelijk maakt dat zij pogingen deed om beter werk te vinden.

Dat uit algemene informatie blijkt dat er discriminatie is op vlak van werk doet geen afbreuk aan voormelde pertinente vaststellingen inzake de persoonlijke situatie van verzoekster. Dat er uit algemene informatie blijkt dat Roma ook gediscrimineerd worden op andere vlakken, neemt niet weg dat verzoekster hier tijdens de administratieve procedure geen melding van maakte en ook thans niet aannemelijk maakt dat zij (of haar kinderen) hieraan zal (zullen) onderworpen worden. Wat betreft de toegang tot onderwijs voor haar kinderen, benadrukt de Raad dat verzoekster ook in haar verzoekschrift niet *in concreto* aannemelijk maakt dat hen dit zou worden ontzegd. Ondanks het feit dat zij reeds meerdere kinderen had ten tijde van haar verblijf in Moldavië, maakt zij geen melding van pogingen die zij ondernam om haar kinderen naar school te sturen, laat staan van pogingen die onsuccesvol waren vanwege hun Roma-etnie. Dat haar huis in Soroca vernield is (*ibid.*, p. 5-6), blijkt niet het gevolg te zijn van haar etnie en zij maakt niet aannemelijk dat zij omwille van haar etnie geen woning zou kunnen bekomen. In hetzelfde opzicht volstaat het evenmin te verwijzen naar algemene informatie inzake de problemen die de Roma-minderheid zou kunnen ondervinden bij het zoeken van hulp bij de autoriteiten of organisaties. Verzoekster maakt, gelet op het voorgaande, immers geenszins aannemelijk dat haar deze toegang geweigerd wordt. Waar zij in deze verwijst naar haar beperkte scholing, wijst de Raad erop dat er uit de algemene informatie blijkt dat er in Moldavië verschillende organisaties zijn die haar hierbij kunnen bijstaan.

Waar verzoekster in het verzoekschrift benadrukt dat zij als alleenstaande vrouw met kinderen bijzonder kwetsbaar is, oordeelt de Raad dat uit de beschikbare informatie blijkt dat dat vrouwen, en zeker alleenstaande moeders, met een Roma-etnie bijkomende moeilijkheden kunnen ondervinden in Moldavië, doch niet dat zij algemeen gezien in een situatie van vervolging of ernstige schade zullen terechtkomen in het land. Met haar betoog dat bestaat uit verwijzingen naar algemene informatie slaagt zij er – ook gelet op het voorgaande – niet in om *in concreto* aan te tonen dat dit in haar specifieke situatie wel het geval zou zijn.

Tot slot betoogt verzoekster in het verzoekschrift dat zij eveneens extra kwetsbaar is daar zij geen sociaal en financieel netwerk heeft in Moldavië, gelet op het feit dat haar ouders overleden zijn, zij problemen heeft met haar eerste echtgenoot en vader van minstens een aantal van haar kinderen en haar tweede echtgenoot als Oekraïner gemobiliseerd is om te gaan vechten in de oorlog. De Raad merkt in dit verband op dat verzoekster, gelet op het voorgaande, niet aannemelijk maakt dat zij zich (omwille van discriminatie) niet staande zou kunnen houden in Moldavië. Bovendien neemt het feit dat haar huidige echtgenoot gemobiliseerd werd door het Oekraïense leger niet weg dat hij aldaar geld verdient en haar financieel kan ondersteunen.

Gelet op het voorgaande, maakt verzoekster niet aannemelijk dat zij en/of haar kinderen in Moldavië onderworpen zullen worden aan discriminatie die oploopt tot vervolging en dat zij in dit verband geen beroep zouden kunnen doen op de in Moldavië voorziene bescherming.

2.3.8.5. Verder stelt de Raad vast dat verzoekster verklaart thans geen vrees voor vervolging meer te linken aan het huiselijk geweld vanwege haar eerste partner. Zij verklaart tijdens het persoonlijk onderhoud immers uitdrukkelijk dat zij tijdens haar eerste verzoek om internationale bescherming in België naar Moldavië terugkeerde omdat haar ex-echtgenoot toen liet weten geen bezwaar meer tegen haar te hebben en dat hij geen gevaar meer voor hen vormde (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 3). Over haar huidige echtgenoot verklaart zij enkel dat hij de Oekraïense nationaliteit heeft en dat hij is gemobiliseerd om te gaan vechten in de oorlog en maakt zij geen melding van problemen van huiselijk geweld (*ibid.*, p. 5-6).

Gelet hierop, is de door verzoekster in het verzoekschrift en in haar aanvullende nota *d.d.* 24 februari 2026 aangehaalde algemene informatie inzake huiselijk geweld in Moldavië in dit opzicht niet dienstig.

2.3.8.6. Tevens laat verzoekster in het verzoekschrift uitschijnen dat zij een vrees heeft dat haar minderjarige dochters zullen gedwongen worden tot een kindhuwelijk en het slachtoffer zullen worden van gender-gerelateerd geweld en dat zij, mede omwille van hun Roma-etnie, niet zullen kunnen rekenen op nationale bescherming in dit verband. Te dezen merkt de Raad op dat verzoekster zelf geen melding maakt van een dergelijke vrees tijdens de administratieve procedure, hetgeen deze beweerde vrees reeds in ernstige mate relativeert. Dat hierover geen vragen werden gesteld tijdens het persoonlijk onderhoud, kan – gelet op hetgeen hierover hierna wordt gesteld – geen verschoning bieden. Bovendien blijkt uit de algemene informatie dan wel dat er, zeker in de Roma-gemeenschap, in Moldavië sprake kan zijn van dergelijke problematieken, evenals een gebrek aan nationale bescherming hiertegen. Het volstaat echter niet te verwijzen naar algemene informatie om een dergelijke vrees *in concreto* aannemelijk te maken. Verzoekster brengt geen andere elementen bij waarmee zij *in concreto* kan aantonen dat zij een dergelijke vrees heeft voor haar kinderen.

2.3.8.7. Waar verzoekster in het verzoekschrift hekelt dat haar persoonlijk onderhoud slechts zevenendertig minuten duurde en aldus onvoldoende was om haar persoonlijke situatie op concrete wijze te onderzoeken, stipt de Raad aan dat de duur van een gehoor geenszins een indicatie betreft voor de grondigheid en volledigheid ervan, noch houdt dit een oordeel in over de kwaliteit van het onderzoek naar het vluchtrelaas. Het thans louter wijzen op de duur van het persoonlijk onderhoud is geenszins van aard de hoger gemaakte beoordeling van verzoeksters beschermingsnood in een ander daglicht te plaatsen.

Verder betoogt zij in het verzoekschrift ook dat haar geen vragen werden gesteld of zij in hoofde van haar minderjarige kinderen, in wiens hoofde haar beschermingsverzoek eveneens vermoed wordt te zijn ingediend, een bepaalde vrees koestert. Te dezen benadrukt de Raad dat verzoekster zelf verantwoordelijk is voor de verklaringen die zij aflegt en dat het niet aan de *protection officer* is om het gehoor te 'sturen'. Het is verzoekster die de door haar aangevoerde vrees voor vervolging of ernstige schade dient aannemelijk te maken en het objectieve en ernstige karakter ervan moet aantonen en het is niet de taak van de commissaris-generaal, dan wel de Raad zelf de lacunes in de bewijsvoering van de vreemdeling op te vullen (RvS 5 juli 2007, nr. 173.197). De Raad oordeelt verder dat, indien verzoekster meent dat zij over een of ander onderwerp nog (bijkomende) inlichtingen heeft, zij dit kon vertellen tijdens het persoonlijk onderhoud of bijkomende schriftelijke verklaringen kon afleggen. Verzoekster haalde tijdens haar persoonlijk onderhoud een vrees aan dat haar gezin, met inbegrip van haar kinderen, zou worden opgeroepen om te gaan vechten in de oorlog in Oekraïne. Uit het voorgaande blijkt dat zij hierover bevraagd werd tijdens het persoonlijk onderhoud en dat deze vrees op pertinente wijze werd beoordeeld. De door haar in haar verzoekschrift aangehaalde problemen die zij vreest in hoofde van haar kinderen, zijnde het risico dat haar dochters zullen worden gedwongen tot een kindhuwelijk of het slachtoffer zullen worden van gender-gerelateerd geweld en het risico dat zij zullen worden gediscrimineerd, werden door verzoekster niet aangehaald tijdens de administratieve procedure. Hoewel impliciet ook rekening werd gehouden met haar kinderen bij de beoordeling van haar vrees gediscrimineerd te worden omwille van haar Roma-etnie, konden specifieke problemen van discriminatie in hoofde van de kinderen of de specifieke vrees in hoofde van de dochters, gelet op het gebrek aan vermelding hiervan, niet worden besproken tijdens het persoonlijk onderhoud en niet worden onderzocht door de commissaris-generaal. Zij werden, gelet op het voorgaande, echter wel in het kader van onderhavige beroepsprocedure behandeld.

2.3.8.8. Verzoekster voert tot slot geen verweer tegen de motieven van de bestreden beslissing met betrekking tot de door haar in de loop van de procedure voorgelegde documenten, zijnde de paspoorten van haarzelf en haar kinderen en haar huwelijksakte, zodat de Raad om dezelfde redenen als de commissaris-generaal, die worden toegelicht in de bestreden beslissing, oordeelt dat de door verzoekster neergelegde stukken niet in aanmerking kunnen worden genomen als bewijs van de door haar voorgehouden vrees voor vervolging.

2.3.8.9. Het geheel aan documenten, objectieve landeninformatie en de verklaringen van verzoekster in acht genomen en bezien in hun onderlinge samenhang, acht de Raad het geheel aan de voormelde bevindingen voldoende determinerend om te besluiten dat verzoekster geen gegronde vrees voor vervolging in de vluchtelingenrechtelijke zin aannemelijk maakt.

Daarmee is dan ook komen vast te staan dat de cumulatieve voorwaarden van artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet niet zijn voldaan en dat bijgevolg het voordeel van de twijfel niet kan worden verleend aan verzoekster.

Een schending van artikel 48/6, § 5, van de Vreemdelingenwet wordt evenmin vastgesteld. Verzoekster maakt immers op generlei wijze aannemelijk dat haar verzoek om internationale bescherming niet op een individuele, objectieve en onpartijdige wijze werd beoordeeld, rekening houdende met alle elementen van de

zaak, of dat de bestreden beslissing geen rekening zou hebben gehouden met enig relevant feit of gegeven dat voorgaande vaststellingen in een ander daglicht zou kunnen stellen.

2.3.8.10. In acht genomen hetgeen voorafgaat, kan niet worden aangenomen dat verzoekster een gegronde vrees voor vervolging koestert in de zin van artikel 1 van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet.

2.3.9. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

2.3.9.1. Met betrekking tot de ernstige schade, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a), van de Vreemdelingenwet, stelt de Raad vast dat verzoekster geen concrete elementen aanbrengt op basis waarvan het bestaan van een reëel risico op de doodstraf of executie in zijn hoofdte kan worden afgeleid. Ook uit de landeninformatie blijkt niet dat zij dergelijk risico loopt in Moldavië.

2.3.9.2. In zoverre verzoekster zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet beroept op dezelfde motieven als deze aangehaald ter staving van haar vrees voor vervolging, kan de Raad volstaan met te verwijzen naar de hoger gedane vaststellingen daarover.

Voorts wordt vastgesteld dat verzoekster geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoont waaruit blijkt dat zij een reëel risico loopt op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat hij specifiek wordt gevisieerd. Verzoekster maakt geen gewag van andere persoonlijke problemen die zij in Moldavië zou hebben gekend.

2.3.9.3. De subsidiaire beschermingsstatus kan niettemin worden verleend indien het aannemelijk is dat verzoekster een reëel risico op ernstige schade loopt met toepassing van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Verzoekster brengt geen concrete elementen aan waaruit kan blijken dat er heden in haar land en regio van herkomst een situatie heerst van willekeurig geweld als gevolg van een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van haar leven of persoon impliceert, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Waar verzoekster benadrukt dat zij afkomstig is uit Otaci, dat in het grensgebied met Oekraïne ligt, merkt de Raad op dat zij geen concrete elementen bijbrengt waaruit blijkt dat de oorlog in Oekraïne zal uitbreiden naar haar land of regio van herkomst of dat zij in haar regio van herkomst in Moldavië gevolgen draagt van de oorlog in Oekraïne waardoor zij onder een situatie terecht zou komen zoals omschreven in artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Wat betreft het door haar in haar aanvullende nota *d.d.* 24 februari 2026 aangehaalde internetartikel over drone-aanvallen in de grensstreek tussen Oekraïne en Moldavië, stelt de Raad vast dat in dit internetartikel enkel gesproken wordt van Russische drones die neergestort zijn op Moldavisch grondgebied en dat de regio van herkomst van verzoekster niet genoemd wordt. Hoe dan ook wordt er in dit artikel uitdrukkelijk gesteld dat er hierbij geen (burger)slachtoffers vielen. Bovendien beschikt de Raad evenmin over algemeen bekende informatie waaruit blijkt dat zij op heden in haar land of regio van herkomst het risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet

2.3.9.4. Verzoekster toont, gelet op het voormelde, niet aan dat in haar hoofdte zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat zij bij een terugkeer naar Moldavië een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, van de Vreemdelingenwet.

2.3.10. Ingevolge bovenstaande vaststellingen kan verzoekster niet als vluchteling worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Verzoekster toont evenmin aan dat zij in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet met betrekking tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

2.3.11. Waar verzoekster in haar verzoekschrift verwijst naar artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet, wijst de Raad erop dat hierin wordt gesteld dat er een duidelijke aanwijzing is dat de vrees voor vervolging gegrond is en het risico op ernstige schade reëel is indien de verzoeker om internationale bescherming in het verleden reeds werd vervolgd, of reeds ernstige schade heeft ondergaan, of reeds rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of met dergelijke schade, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen. Gelet op bovenstaande vaststellingen is verzoeksters verwijzing naar artikel 48/7 niet dienstig.

2.3.12. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekster bij het commissariaat-generaal uitvoerig werd gehoord. Tijdens haar persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtmotieven uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door haar advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Russisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de

bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over het land van herkomst van verzoekster en op alle dienstige stukken. Dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan, kan derhalve niet worden bijgetreden.

2.3.13. Evenmin kan de schending van het redelijkheidsbeginsel worden volgehouden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

2.3.14. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

2.3.15. Waar verzoekster in uiterst ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om beslissingen van de commissaris-generaal te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoekster echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont zij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijftiwintig maart tweeduizend zesentwintig door:

V. SERBRUYNS, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS